

увардено отъ Свида: « Българытъ погубили Аварытъ до край. Крумъ попыталъ плѣненытъ Авари: « Отъ какво споредъ мнѣніето ви, погинахъ вашійтъ царь и вашето племе? » — « Отъ туй, че сждбытъ и распритъ са умножихъ у насъ; че лихоимцытъ и крадцытъ станъхъ сждници; че народътъ се прѣдаде на пиянство и са настърви на подарки (рушвети); че сички са заловихъ за търговія, и единъ другы са лъжѣхъ. » Крумъ, като чулъ туй, свикалъ сичкытъ Българы и турилъ законы: кривытъ даваджии да са убивать; на лихоимцытъ и крадцытъ да са чупѣтъ хъбуцытъ; сичкытъ лозя да са истребѣтъ; бѣднытъ да са обезгрижватъ, за да не гледѣтъ тѣ за нищо повече, а послѣ неблагодарнытъ отъ състояніето си да са наказватъ. » Туй прѣданіе са гледа като екъ отъ дѣятелността на Крума законодателя; историческото основаніе е несумѣнно.

Като отворилъ бой съ Римлянытъ, Крумъ най-напредъ отнемъ отъ тѣхъ послѣдната точка за опиранье въ Балкана — Сардика (по Слав. Срѣдецъ, сегаш. Софія). Въ 809 тя падидла прѣдъ Българытъ. Императоръ Никифоръ съсрѣдоточилъ въ « Славинія », сир. въ Тракія и Македонія, сичкытъ войници на имперіята; освѣнь туй събралъ тумбы (бюлюци) отъ сиромаси, въоръжены само съ тоеги и пращовы; уголѣмилъ хазната си съ тежки налозы, — и подиръ двѣгодишны приготвления стѣпилъ въ Българія. Увлечень на вѣтрѣ, като не срѣшалъ съпротивленіе отъ Българытъ, той завладѣлъ Крумова аула (Българытъ тѣй выкали, казва лѣтописецътъ, живѣлището на царя си).... ⁽¹⁷⁾.

(¹⁷) Зонара, Теофанъ и пр. — Ясно е, казва Гилфердингъ, че думата *αυλή* тукъ не е грѣцка; но каква ще бже друга, ако не грѣцка, когато българската е *дворъ*?